

BG

BG

BG

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 18.1.2011
COM(2011) 12 окончателен

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА,
ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА
НА РЕГИОНИТЕ**

Развиване на европейското измерение в спорта

SEC(2011) 68 окончателен
SEC(2011) 67 окончателен
SEC(2011) 66 окончателен

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА, ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА НА РЕГИОНИТЕ

Развиване на европейското измерение в спорта

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Сътрудничеството и диалогът по въпросите на спорта на равнище ЕС значително се задълбочиха благодарение на Бялата книга за спорта¹ от 2007 г. Почти всички действия, заложи в придружаващия я План за действие „Пиер дьо Кубертен“, са изпълнени или се изпълняват в момента. В Бялата книга се съдържа описание на спецификата на спорта и на прилагането на правото на ЕС в области като вътрешния пазар и конкуренцията спрямо сектора на спорта. Чрез изпълнението на мерките от Бялата книга за спорта Комисията събра полезна информация по теми, които да бъдат разгледани в бъдеще. Настоящото съобщение не замества Бялата книга, а гради върху нейните постижения.

По редица теми Бялата книга остава подходяща основа за дейности на равнище ЕС в областта на спорта. Сред тези теми са например насърчаването на доброволната дейност в спорта, закрилата на непълнолетните и опазването на околната среда. Чрез Бялата книга бе създаден също така структуриран диалог със заинтересованите страни в спорта, включително ежегоден Спортен форум на ЕС. Тя послужи и за основа за интегрирането на свързани със спорта дейности в съответните фондове, програми и инициативи на ЕС. Обстоятелството, че дадени теми не са разгледани подробно в настоящото съобщение, не означава, че те вече не представляват приоритети за Комисията, а по-скоро, че Бялата книга продължава да бъде достатъчна основа за разглеждането им през следващите години.

Както се обяснява в Бялата книга, различни аспекти на сектора на спорта се обхващат от различни разпоредби на Договора. Освен това Договорът от Лисабон дава на ЕС правомощия за подкрепа, координиране и допълване в областта на спорта, които изискват действия за развиване на европейското измерение в спорта (чл. 165 ДФЕС).

Тъй като заинтересованите страни отчитат ползата от нея и тъй като тя се е превърнала в широко приет инструмент за организиране на дейности и дискусии на европейско равнище, структурата на Бялата книга, основана на три общи тематични глави (обществено значимата роля на спорта, икономическото измерение на спорта и организацията на спорта) и отразяваща разпоредбите на Договора относно спорта, се запазва и в настоящото съобщение. Всяка глава завършва с илюстративен, неизчерпателен списък с възможни въпроси, които Комисията и държавите-членки да разгледат в рамките на съответните си сфери на правомощия.

¹ COM(2007) 391, 11.7.2007 г.

1.1. Обществена консултация в целия ЕС

При изготвянето на настоящото съобщение Комисията се допита до широк кръг от заинтересовани страни, за да набележи основните теми, които да бъдат разгледани на равнище ЕС, като това включваше консултации с държавите-членки и основни заинтересовани страни от сектора на спорта (Спортен форум на ЕС, двустранни консултации), онлайн консултация и група от независими експерти². Комисията взе предвид също така резултатите от изследването на тема „Договорът от Лисабон и политиката на ЕС за спорта“, изготвено по искане на Европейския парламент³.

Проведените с държавите-членки консултации разкриха висока степен на съгласие по въпроса за необходимостта от включване сред приоритетите на стратегията на ЕС за спорта на следните теми: укрепващата здравето физическа активност; борбата с допинга; образованието и обучението; доброволната дейност и спортните организации с нестопанска цел; социалното приобщаване в спорта и чрез него, включително възможност да спортуват за хората с увреждания и равенство на половете в спорта; устойчивото финансиране за масовия спорт; доброто управление.

В допълнение към тези теми от страна на неправителствения спортен сектор бяха повдигнати следните въпроси: равнищата на участие в спорта; осигуряването на възможност за спорт и физическа активност на всички образователни нива; признаването на доброволната дейност; борбата срещу насилието и дискриминацията; устойчивото финансиране; както и нуждата от подкрепа за изграждането на мрежа от контакти и за обмена на добри практики на равнище ЕС.

1.2. Добавената стойност на ЕС в областта на спорта

Комисията уважава автономията на управляващите спорта структури като основен принцип, свързан с организацията на спорта. Тя зачита също така правомощията на държавите-членки в тази сфера в съответствие с принципа на субсидиарност. При все това процесът на изпълнение на действията от Бялата книга потвърждава, че в редица области действията на равнище ЕС могат да донесат значителна добавена стойност.

Действията на ЕС имат за цел да подкрепят мерките, предприемани от държавите-членки, и да ги допълват, когато това е уместно, с оглед на справянето с предизвикателства като насилието и нетърпимостта, свързани със спортни прояви, или липсата на сравними данни за спортния сектор в ЕС, които да служат за основа за разработването на политики. Същевременно действията от страна на ЕС могат да помогнат за справянето с транснационалните предизвикателства, пред които спортът в Европа е изправен, като например чрез прилагането на координиран подход към проблема с употребата на допинг, измамите и уреждането на изхода от спортни срещи или дейността на спортните агенти.

Действията на ЕС допринасят също така за постигането на общите цели на стратегията „Европа 2020“ посредством подобряване на шансовете за заетост и на мобилността, по-специално чрез мерки за насърчаване на социалното приобщаване в спорта и чрез него,

² Резултатите от обществената консултация бяха публикувани на следния уебсайт: http://ec.europa.eu/sport/library/doc/a/100726_online_consultation_report.pdf

³ <http://www.europarl.europa.eu/activities/committees/studies/download.do?language=en&file=32471>

на образованието и обучението (вкл. чрез Европейската квалификационна рамка) и чрез насоки на ЕС за физическата активност.

Във всички области, разгледани подробно в настоящото съобщение, действията на ЕС могат да послужат за осигуряване на форум за обмен и диалог между заинтересованите страни в спорта, като разпространяват добри практики и насърчават развиването на европейски мрежи в сферата на спорта. Паралелно с това действията от страна на ЕС допринасят за разпространението на знания за правото на ЕС в сектора на спорта, осигурявайки по този начин по-голяма правна сигурност за европейския спорт.

Понастоящем Комисията подпомага проекти и мрежи за сътрудничество в сферата на спорта посредством специфични за този сектор мерки за стимулиране, по-специално подготвителните действия в областта на спорта, или посредством съществуващи програми в различни имащи отношение към спорта области. Сред тях са обучението през целия живот, общественото здраве, младежта, гражданството, научните изследвания и развитието на технологиите, социалното приобщаване, борбата срещу расизма, опазването на околната среда и др.

Докато продължаването на мерките за стимулиране в подкрепа на набелязаните в настоящото съобщение действия ще фигурира в дискусиите, съпровождащи изготвянето на следващата многогодишна финансова рамка, в краткосрочен план предложенията в този документ ще бъдат подкрепени чрез текущи и бъдещи подготвителни действия и специални мероприятия в сферата на спорта.

2. ОБЩЕСТВЕНО ЗНАЧИМАТА РОЛЯ НА СПОРТА

Чрез положителното си въздействие върху социалното приобщаване, образованието, обучението и общественото здраве спортът би могъл да допринесе много за постигането на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж и за създаването на нови работни места. Като подобрява здравето и производителността на населението и гарантира по-високо качество на живота в третата възраст, спортът спомага да се ограничи нарастването на публичните разходи за социална сигурност и за здраве. Събаряйки социалните бариери, той допринася за социалното сближаване и повишава шансовете за заетост на населението посредством въздействието си върху образованието и обучението. Доброволната дейност в сферата на спорта може да допринесе за повишаване на шансовете за заетост, за социалното приобщаване, както и за по-голямото гражданско участие, особено сред младите хора. От друга страна, спортът е изправен пред редица заплахи, от които професионалните спортисти, и особено младите сред тях, и гражданите трябва да бъдат предпазени, като например допингът, насилието и нетърпимостта.

2.1. Борба с допинга

Допингът продължава да бъде сериозна заплаха за спорта. Употребата на допингови вещества от атлетите в аматьорския спорт води до сериозни рискове за общественото здраве и налага необходимостта от превантивни действия, включително и по отношение на фитнес центрове. Предотвратяването на употребата на допинг и предвиждането на наказания за употребата на допинг остават в кръга на правомощията на спортните организации и на държавите-членки. Комисията подкрепя борбата с допинга и подчертава важната роля на Световната антидопингова агенция (WADA), на националните антидопингови организации, акредитираните лаборатории, Съвета на

Европа и ЮНЕСКО. Комисията приветства факта, че националните антидопингови организации все по-често имат статута на независими органи. Комисията насърчава също така държавите-членки да приемат и обменят национални планове за действие за борба с допинга, чиято цел е осигуряването на координация между всички участници в процеса.

Много от заинтересованите страни призовават за по-активен подход на ЕС в борбата с употребата на допинг, например посредством присъединяване — доколкото правомощията на Съюза в тази област го позволяват — към Конвенцията на Съвета на Европа срещу употребата на допинг. Необходимо е да се провери какви са следствията от дадените на ЕС посредством чл. 165 ДФЕС правомощия във връзка с участието на ЕС в ръководните структури на Световната антидопингова агенция.

Комисията подчертава необходимостта антидопинговите правила и практики да са съобразени с правото на ЕС по отношение на зачитането на основните права и принципи, като зачитането на личния и семейния живот, защитата на личните данни, правото на справедлив съдебен процес и презумпцията за невинност. Всяко ограничаване на упражняването на тези права и свободи трябва да е предвидено от закона, както и да зачита същността на тези права и принципа на пропорционалност.

Комисията насърчава съществуващата в държавите-членки на ЕС тенденция за въвеждане на наказателноправни разпоредби срещу търговията с допингови вещества, извършвана от организирани мрежи, или за подсилване на вече съществуващи разпоредби.

2.2. Образование, обучение и квалификация в сферата на спорта

Времето, отделено за спорт и физическа активност в рамките на образованието, би могло да се оптимизира, без за това да са нужни големи разходи, както в рамките на учебната програма, така и извън нея. Качеството на програмите за физическо възпитание и професионалната подготовка на преподавателския състав в тази сфера продължават да са проблем в редица държави-членки. Сътрудничеството между спортните организации и образователните институции е от полза и за двата сектора и може да бъде подпомогнато от университетите.

В отговор на отправления от Европейския съвет през 2008 г. призив за отделяне на подобаващо внимание на въпроса за „двойните кариери“⁴, Комисията подчертава колко е важно да се гарантира, че наред със спортната им подготовка на изявените млади спортисти се предоставя качествено образование. Младите спортисти, и по-специално тези, които идват от трети държави, за да тренират и да се състезават в Европа, са изложени на множество рискове, свързани с уязвимото им положение. Качеството на центровете за спортно обучение трябва да е достатъчно високо, а техният персонал — достатъчно подготвен, за да се гарантира нравственото и образователното развитие и се защитят професионалните интереси на спортистите.

Държавите-членки и спортното движение признават нуждата от по-добре квалифицирани кадри в сектора на спорта. Високата степен на специализация и многообразието от професии в областта на спорта, съчетани с нарастваща мобилност в рамките на ЕС, подчертават колко е важно свързаните със спорта квалификации да

⁴

Декларация на Европейския съвет относно спорта, декември 2008 г.

бъдат включени в националните квалификационни системи, за да могат да се ползват от препратка към Европейската квалификационна рамка (ЕКР). Необходима е повече прозрачност по отношение на валидирането и признаването на квалификацията, придобита от доброволци, както и по отношение на квалификацията, която се изисква за регламентирани свързани със спорта професии.

2.3. Превенция на насилието и нетърпимостта и борба с тях

Спортното хулиганство и безредиците при спортни прояви продължават да са явление, присъстващо в цяла Европа, и затова е необходим европейски подход, включващ мерки за намаляване на свързаните с това явление рискове. Досега действията на ЕС, предприети в сътрудничество със Съвета на Европа, бяха съсредоточени върху осигуряването на високо равнище на защита за гражданите посредством поддържане на реда на международните футболни събития с полицейско присъствие. За един по-широкомасшабен подход, обхващащ и други спортни дисциплини и насочен основно към превенцията и правоприлагането, ще се изисква по-тясно сътрудничество между съответните заинтересовани страни, като службите на полицията, съдебните органи, спортните организации, организациите на поддръжниците и органите на публичната власт.

Както сочи наскоро публикуван доклад на Агенцията на ЕС за основните права⁵, расизмът, ксенофобията и други форми на нетърпимост продължават да представляват проблеми в европейския спорт, включително и на равнище аматьори. Държавите-членки се насърчават да осигурят пълното и ефективно транспониране на Рамково решение 2008/913/ПВР на Съвета относно борбата с определени форми и прояви на расизъм и ксенофобия посредством наказателното право, както и да подкрепят действията за борба с тези явления.

2.4. Укрепване на здравето чрез спорт

В съвременното общество физическата активност е един от най-важните определящи за здравето фактори и може да има огромен принос за намаляване на случаите на наднормено тегло и затлъстяване, както и за превенцията на редица сериозни болести. Спортът е основна съставна част на всяка една обществена политика, целяща подобрене по отношение на физическата активност. През 2008 г. министрите на спорта от ЕС неформално одобриха Насоки на ЕС за физическата дейност, съдържащи препоръки за това как могат да се използват политиките и практиките на европейско, национално и местно равнище, за да стане по-лесно за гражданите да са физически активни в своето ежедневие. Редица държави-членки ги използваха като основа за национални инициативи за политики в тази област.

Здравето и физическата активност са толкова тясно свързани, че подобряването на физическата активност заема ключово място в Бялата книга от 2007 г., озаглавена „Стратегия за Европа относно здравословните проблеми, свързани с храненето, наднорменото тегло и затлъстяването“⁶. За да се изпълни тази стратегия, няколко държави-членки изразиха готовност да инвестират във физическата активност като

⁵ Расизъм, етническа дискриминация и изключване на мигрантите и малцинствата в спорта: сравнителен преглед на ситуацията в Европейския съюз (2010 г.): http://fra.europa.eu/fraWebsite/home/home_en.htm

⁶ COM(2007) 279 окончателен, 30.5.2007 г.

средство за подобряване на здравословното състояние, а различни организации се ангажираха с проекти, популяризиращи физическите упражнения за по-добро здраве.

Съществуват големи разлики в равнищата на физическа активност и в националните подходи в различните държави-членки. Понятието „укрепваща здравето физическа активност“ (НЕРА), обхващащо разнообразни сектори, като спорта, здравеопазването, образованието, транспорта, градоустройството, обществената безопасност и работната среда, от своя страна ни изправя пред сериозни предизвикателства. Физическата активност може да бъде допълнително насърчена в националните образователни системи от ранна възраст. Транснационалният обмен на добри практики в подкрепа на разработването и изпълнението на национални насоки за физическа активност показва високата добавена стойност на ЕС и трябва да бъде допълнително развиван.

2.5. Социално приобщаване в спорта и чрез него

Хората с увреждания имат право да участват в спортни дейности наравно с всички останали. ЕС и неговите държави-членки подписаха Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания, в която фигурира задължението за вземане на необходимите мерки, за да могат хората с увреждания действително да се ползват от тези права. Важно е да се гарантира пълното прилагане на разпоредбите на конвенцията.

В някои сфери на спорта жените не са достатъчно представени. В съответствие със Стратегията за равенство между жените и мъжете (2010—2015 г.) Комисията ще насърчава поставянето на дневен ред във всички свързани със спорта дейности на въпросите за равенството между половете.

Спортът дава възможност на имигрантите и на приемното общество да общуват по позитивен начин и по този начин способства за интеграцията и диалога между различните култури. Спортът все по-често фигурира в конкретни програми, насочени към имигрантите, но подходите на различните държави значително се различават. Спортът може също така да бъде средство за насърчаване на социалното приобщаване на малцинствата и на други уязвими групи или групи в неравностойно положение, както и да допринесе за по-доброто разбирателство между общностите, включително и в райони в процес на възстановяване след военни конфликти.

ОБЩЕСТВЕНО ЗНАЧИМАТА РОЛЯ НА СПОРТА

Борба с допинга

- *Комисията:* да предложи проект на мандат за преговори за присъединяване на ЕС към Конвенцията на Съвета на Европа срещу употребата на допинг.
- *Комисията:* да изследва най-подходящия начин за подсилване на мерките за борба с търговията с допингови вещества, извършвана от организирани мрежи, включително, ако това е възможно, и чрез наказателното право.
- *Комисията:* да подкрепя транснационалните мрежи за борба с допинга, включително мрежите, чиято дейност е съсредоточена върху превантивните мерки, насочени към аматьорския спорт, към „спорта за всички“ и фитнеса.

Образование, обучение и квалификация в сферата на спорта

- *Комисията*: да подкрепя новаторски инициативи по Програмата за обучение през целия живот, свързани с физическата активност в училище.
- *Комисията и държавите-членки*: да изработят европейски насоки относно съчетаването на спортното обучение и общото образование (т.нар. „двойни кариери”).
- *Комисията и държавите-членки*: да подкрепят включването на свързаните със спорта квалификации при изпълнението на Европейската квалификационна рамка. В този контекст да се насърчи валидирането на неофициалната и неформалната подготовка, получена при упражняването на дейности като доброволната работа в сферата на спорта.

Превенция на насилието и нетърпимостта и борба с тях

- *Комисията и държавите-членки*: да изработят и приложат мерки за сигурност и изисквания за безопасност за международните спортни събития, включително общоевропейско обучение и проекти за партньорска оценка за полицейските служители във връзка със спортното хулиганство.
- *Комисията*: да подпомага дейности за борба с расизма, ксенофобията, хомофобията и свързани с тях форми на нетърпимост в сферата на спорта.

Укрепване на здравето чрез спорт

- *Комисията и държавите-членки*: въз основа на Насоките на ЕС за физическата активност да продължат работата по съставянето на национални насоки, като това включва преглед и процес на координация, и да обмислят предлагането на препоръка на Съвета в тази област.
- *Комисията*: да подкрепя транснационални проекти и мрежи в областта на укрепващата здравео физическа активност.

Социално приобщаване в спорта и чрез него

- *Комисията и държавите-членки*: посредством Европейската стратегия за хората с увреждания да изработят и разпространят стандарти за достъпност за спорта, за организациите за отход и развлечения, за дейностите и проявите и за местата на тяхното провеждане.
- *Комисията и държавите-членки*: да насърчават участието на хората с увреждания в европейските спортни събития, както и организирането на специални прояви за хората с увреждания, по-специално чрез подпомагането на транснационални проекти и мрежи. В този контекст да подпомагат научните изследвания, свързани със специализираните спортни уреди за хората с увреждания.
- *Комисията*: да подкрепя транснационалните проекти за насърчаване на достъпа на жени до ръководни длъжности в областта на спорта, както и на достъпа до спортна дейност на жени в неравностойно положение. В този контекст спортът да бъде включен в базата данни и мрежата на жените, заемащи ръководни длъжности.

- *Комисията:* да подкрепя транснационалните проекти за насърчаване на социалното интегриране на уязвими групи и групи в неравностойно положение чрез спорта, както и свързания с тях обмен на добри практики.

3. ИКОНОМИЧЕСКОТО ИЗМЕРЕНИЕ НА СПОРТА

Спортът е голям и бързо разрастващ се сектор от икономиката с важен принос към икономическия растеж и създаването на работни места и с добавена стойност и въздействие върху заетостта над средните нива на растеж. Около 2 % от световния БВП е генериран от сектора на спорта⁷. Големите спортни събития и състезания имат сериозен потенциал за засилване на развитието на туризма в Европа. Ето защо спортът допринася за постигането на целите на стратегията „Европа 2020“. За разработването на политики, основано на надеждна информация, са необходими сравними данни. Независимо от цялостното икономическо значение на спорта, спортните дейности в огромната си част се провеждат в рамките на структури с нестопанска цел, основани на дейност на доброволни начала. Устойчивостта на финансирането за подобни структури може да бъде повод за безпокойство и финансовата солидарност между професионалния и масовия спорт трябва да се подсили.

3.1. Разработване на политики в областта на спорта, основано на надеждна информация

За разработването на политика за прилагане на разпоредбите на Договора от Лисабон за спорта е необходима солидна основа от надеждна информация, включително сравними данни от целия ЕС относно социалните и икономическите аспекти на спорта. Комисията подпомага сътрудничеството на равнище ЕС за измерване на икономическото значение на спорта посредством сателитна сметка за спорта⁸. В процеса на засилено сътрудничество за по-добро познаване на спорта в ЕС трябва да участват представители на академичните среди, спортната индустрия, спортното движение, както и националните и европейските органи на публичната власт.

3.2. Устойчиво финансиране на спорта

Упражняването на права на интелектуална собственост в сферата на спорта, като например предоставянето на права за препредаване на спортни събития или търговията със стоки, представлява важен източник на приходи за професионалния спорт. Приходите от тези източници често частично се преразпределят до по-ниските йерархични нива в спорта.

Комисията счита, че ефективната защита на тези източници на приходи — при пълно спазване на законодателството на ЕС в областта на конкуренцията и на разпоредбите за вътрешния пазар — играе важна роля за гарантиране на независимото финансиране на спортните дейности в Европа. Предоставянето на медийни права за отразяване на спортни събития трябва да отговаря на различните пазарни нужди и на различните

⁷ Световен икономически форум, Давос, 2009 г.

⁸ Сателитната сметка представлява статистическа рамка за измерване на икономическото значение на определена индустрия (в този случай — секторът на спорта) в икономиката на дадена държава. Сателитната сметка за спорта филтрира от националните сметки свързаните със спорта дейности, за да извлече цялата добавена стойност, свързана със спорта

културни предпочитания, като същевременно гарантира спазването на законодателството за вътрешния пазар и конкуренцията.

Колективната продажба на медийни права представлява добър пример за финансова солидарност и механизми за преразпределение в спорта. По своята същност колективната продажба на медийни права ограничава конкуренцията по смисъла на чл. 101, параграф 1 ДФЕС. Колективната продажба обаче може да донесе ползи, които биха могли да надхвърлят отрицателните последици. Следователно колективната продажба може да покрие критериите за освобождаване по чл. 101, параграф 3 ДФЕС, ако са изпълнени определени условия. Комисията препоръчва на спортните асоциации да създадат механизми за колективната продажба на медийни права, за да се осигури адекватно преразпределение на приходите при пълно спазване на законодателството на ЕС в областта на конкуренцията, като същевременно се запази правото на обществеността на информация.

Хазартните дейности (включително спортните залагания и лотариите), управлявани от частни оператори или от държавата, пряко или косвено допринасят за финансирането на спорта във всички държави-членки на ЕС. Този принос може да включва финансови връзки между управляваните от държавата лотарии и спортното движение, бюджетни средства с данъчен произход, използвани за финансирането на спорта, доходите от определени права и договори за спонсорство.

Заинтересованите страни в сферата на спорта отчитат проблеми по отношение на устойчивите потоци на приходи от хазартни дейности към спорта. Призивите за осигуряване на устойчиво финансиране на спорта от частни и публични източници и за гарантиране на финансовата стабилност на спортния сектор трябва да се вземат предвид при по-нататъшното разглеждане на въпроса за предоставянето на вътрешния пазар на услуги в областта на хазарта. Регулаторните подходи в държавите-членки в областите, свързани с правата на интелектуална собственост и хазартните дейности, се различават, по-специално що се отнася до обхвата на правата на собственост на организаторите на спортни състезания върху организиранияте от тях прояви, както и що се отнася до въпроса за правата върху изображенията в спорта.

С оглед на по-доброто разбиране на тези въпроси Комисията даде ход на изследване на ЕС, посветено на финансирането на масовия спорт. Изследването трябва да покаже истинското значение на различните източници на финансиране на масовия спорт, като публичните субсидии (от държавни, регионални и местни органи), приноса на домакинствата, приноса на доброволната дейност, приходите от спонсорство, от медийни права и от организирането на хазартни услуги. Резултатите от изследването ще послужат за основа при вземане на решения относно необходимостта от действия в тази сфера и относно естеството на тези евентуални действия.

3.3. Прилагане на правилата на ЕС за държавните помощи спрямо спорта

Спортът се финансира по различни начини от органите на публичната власт във всички държави-членки на ЕС. Някои мерки — като например предоставянето на помощи в много малък размер, попадащи в обхвата на регламента *de minimis* — могат да останат извън обхвата на чл. 107, параграф 1 ДФЕС. Когато изложените във въпросния член условия са изпълнени, държавната помощ по принцип е несъвместима с правото на ЕС, освен ако не е приложима една от дерогациите по чл. 107 ДФЕС. Макар държавната помощ за спорта да не попада изрично в обхвата на Общия регламент за групово

освобождаване, тя може да попадне в обхвата на определени разпоредби от този регламент, като в този случай тя може да се счита за съвместима с правилата на ЕС за държавните помощи, без да е налице нуждата Комисията да бъде предварително уведомявана. В противен случай съгласно чл. 108, параграф 3 ДФЕС Комисията трябва да бъде предварително уведомена за нови планове за предоставяне на държавна помощ, като тази помощ може да бъде предоставена само след като Комисията е взела благоприятно решение. До момента е имало само няколко решения във връзка с предоставяне на държавна помощ за спорта и — както и в други сектори в подобно положение — заинтересованите страни многократно са призовавали за внасяне на допълнителна яснота относно финансирането на инфраструктура и спортни организации.

3.4. Регионално развитие и повишаване на шансовете за заетост

Средствата на ЕС могат да се използват за проекти и действия в подкрепа на устойчиви спортни структури. Например за да се оползотвори в пълна степен стойността на спорта като инструмент за местно и регионално развитие, обновяване на градската среда, развитие на селските райони, повишаване на шансовете за заетост, създаване на работни места и интегриране на пазара на труда, структурните фондове могат да подпомагат инвестиции, съобразени със заложените в оперативните програми приоритети. Заинтересованите страни на регионално ниво (общините и регионите) играят съществена роля, що се отнася да финансирането на спорта и достъпа до спортна дейност, и трябва да бъдат включени във все по-голяма степен в съответните дискусии на равнище ЕС.

ИКОНОМИЧЕСКОТО ИЗМЕРЕНИЕ НА СПОРТА

Разработване на политики в областта на спорта, основано на надеждна информация

- *Комисията и държавите-членки:* да създадат сателитни сметки за спорта, съвместими с приетата европейска дефиниция.
- *Комисията:* да подпомага университетска мрежа с цел насърчаването на новаторски политики за спорта, основани на надеждна информация.
- *Комисията:* да проучи дали е осъществимо създаването в ЕС на механизъм за мониторинг на спорта, който да анализира тенденции, да събира данни, да интерпретира статистическа информация, да подпомага научни изследвания, да предприема изследвания и проучвания и да насърчава обмена на информация.

Устойчиво финансиране на спорта

- *Комисията:* да гарантира, че правата на интелектуална собственост, които могат да възникнат във връзка с отразяването на спортни събития, ще бъдат взети под внимание при изпълнението на програмата в областта на цифровите технологии.
- *Комисията:* да предприеме проучване, за да се анализират правата на организаторите на спортни прояви и правата върху изображенията в спорта от гледна точка на правната рамка на ЕС.

- *Комисията и държавите-членки:* в сътрудничество със спортното движение да потърсят начини за подсилване на механизмите за финансова солидарност в спорта при пълно съблюдаване на разпоредбите на ЕС в областта на конкуренцията.
- *Комисията и държавите-членки:* въз основа на резултатите от изследването на ЕС, посветено на финансирането на масовия спорт, да изберат сред съществуващите механизми за финансиране най-добра практика за прозрачно и устойчиво финансиране на спорта.

Прилагане на правилата на ЕС за държавните помощи спрямо спорта

- *Комисията:* да следи за прилагането на законодателството за държавните помощи към сферата на спорта и да обмисли предоставянето на насоки, ако броят на свързаните със спорта случаи на отпускане на държавна помощ нарасне.

Регионално развитие и повишаване на шансовете за заетост

- *Комисията и държавите-членки:* в пълна степен да използват възможностите на Европейския фонд за регионално развитие за подпомагане на спортната инфраструктура и устойчивите дейности в спорта и на открито като инструмент за регионално развитие и развитие на селските райони, както и възможностите на Европейския социален фонд за подобряване на квалификацията на работещите в спортния сектор и на тяхната пригодност за пазара на труда.

4. ОРГАНИЗАЦИЯТА НА СПОРТА

4.1. Насърчаване на добро управление в спорта

Доброто управление в спорта е условие за независимостта и саморегулирането на спортните организации. Макар да не е възможно да се определи един единствен модел на управление на европейския спорт за различните дисциплини и с оглед на националните различия, Комисията счита, че съществуват взаимно обвързани принципи, които стоят в основата на управлението на спорта на европейско равнище, като например автономията в рамките на закона, демокрацията, прозрачността и отчетността при вземането на решения и включването в процеса на максимален брой заинтересовани страни. Доброто управление в спорта е условие за справянето с предизвикателствата по отношение на спорта и правната рамка на ЕС.

4.2. Специфика на спорта

Спецификата на спорта — правно понятие, въведено от Съда на Европейския съюз, което вече бе взето предвид от институциите на ЕС при различни обстоятелства и бе подробно разгледано в Бялата книга за спорта и придружаващия я работен документ на службите на Комисията, — понастоящем е заложено в член 165 ДФЕС. То обхваща всички особености на спорта, които го отличават, като например взаимозависимостта между състезаващите се противници или пирамидалната структура на отворените състезания. Понятието „специфика на спорта“ се взема предвид, когато се преценява дали спортните правила са съобразени с изискванията на правото на ЕС (основни права, свободно движение, забрана на дискриминацията, конкуренция и т.н.).

Спортните правила обикновено се отнасят до организацията и правилното провеждане на спортните състезания. Те са отговорност на спортните организации и трябва да са съвместими със законодателството на ЕС. За да оцени съвместимостта на спортните правила със законодателството на ЕС, Комисията преценява дали целите, които се преследват с правилата, са легитимни, дали с преследването на целите са неразривно свързани някакви ограничаващи последици от тези правила и дали тези ограничаващи последици са пропорционални на целите. Легитимните цели, преследвани от спортните организации, могат да са свързани например с честното провеждане на спортните състезания, с неизвестността на изхода от състезанието, с опазване на здравето на състезателите, със създаването на условия за привличането и подготовката на млади спортисти, с финансовата стабилност на спортните клубове/отбори или с уеднаквеното и последователно практикуване на даден спорт („правилата на играта“).

Чрез диалога със заинтересованите страни от сферата на спорта Комисията ще продължи усилията си за разясняване, тема по тема, на връзката между законодателството на ЕС и правилата в професионалния и аматьорския спорт. В отговор на отправеното в хода на консултацията искане от страна на държавите-членки и спортното движение, Комисията се ангажира да подкрепи едно подходящо тълкуване на понятието „специфика на спорта“ и ще продължи да предоставя насоки в това отношение. Що се отнася до прилагането на законодателството на ЕС за конкуренцията, Комисията ще продължи да прилага процедурата, предвидена в Регламент (ЕО) № 1/2003.

4.3. Свободно движение и националност на спортистите

Организирането на спорта на национална основа е част от традиционния европейски подход към спорта. Въпреки че в Договора се забранява дискриминацията въз основа на националността и се прогласява принципът на свободно движение на работници, Съдът на Европейския съюз е отчел необходимостта да се съхранят определени специфични особености на спорта в предишни решения, отнасящи се до състава на националните отбори или крайните срокове при правилата за трансфер за играчи в отборни спортни състезания.

В сферата на професионалния спорт правилата, водещи до пряка дискриминация (като квотите за играчи въз основа на националността), са несъвместими с правото на ЕС. От друга страна, правилата, които са косвено дискриминационни (като квотите за играчи, тренирани на местно ниво) или които възпрепятстват свободното движение на работници (компенсация за привличането и тренирането на млади играчи), могат да бъдат считани за съвместими, ако преследват легитимна цел и доколкото са необходими и пропорционални на постигането на такава цел.

Съгласно член 45 ДФЕС правилата за свободно движение са приложими само спрямо работници и професионални спортисти в рамките на дадена икономическа дейност. Правилата за свободно движение обаче са приложими и спрямо аматьорския спорт, тъй като Комисията счита, че според комбиниран прочит на членове 18, 21 и 165 ДФЕС общият принцип на ЕС за забрана на всяка дискриминация въз основа на националността се отнася до спорта за всички граждани на ЕС, използвали правото си на свободно движение, включително тези, упражняващи аматьорска спортна дейност.

Комисията е предприела изследване, за да се оцени въздействието върху отделни спортове на разпоредбите на Договора, отнасящи се до недискриминацията въз основа

на националността. Насоки относно свободното движение се дават в работния документ на службите на Комисията, придружаващ настоящото съобщение. Допълнителни насоки се съдържат в Съобщението на Комисията „За свободното движение на работници: права и основни аспекти на развитието“, прието на 13 юли 2010 г.⁹.

4.4. Правила за трансфер и дейност на спортните агенти

В Правилника на ФИФА за статута и трансферите на играчи бе включен набор от правила след дискусии с Комисията през 2001 г. в контекста на антитръстово дело. Трансферите на играчи редовно стават обект на общественото внимание заради повдигнати въпроси, отнасящи се до тяхната законосъобразност и до прозрачността на свързаните с тях финансови потоци. Комисията счита, че е настъпил моментът за цялостна оценка на правилата за трансфер в професионалния спорт в Европа.

Независимото изследване, посветено на дейността на спортните агенти и изготвено по искане на Комисията през 2009 г., прави общ преглед на дейността на спортните агенти в ЕС. Основните проблеми, посочени в него, са от етично естество, като например финансовите престъпления и експлоатацията на млади играчи, и по този начин застрашават честното провеждане на спортните състезания и почтеността на спортистите. Изследването посочва също така несъответствия в начина, по който органите на публичната власт и частните организации в Европа уреждат дейността на агентите.

4.5. Честно провеждане на спортните състезания

В отборните sportive системи за лицензиране на клубовете представляват ценен инструмент за гарантиране на честното провеждане на състезанията. Те представляват също така ефективен способ за насърчаване на доброто управление и финансовата стабилност. Комисията приветства въвеждането на мерки, които да способстват за честната финансова игра в европейския футбол, като същевременно припомня, че подобни мерки трябва да са съобразени с разпоредбите за вътрешния пазар и конкуренцията.

Уреждането на изхода от спортни срещи е в разрез с етиката и почтеността в спорта. Независимо дали е свързано с желание да се влияе на залаганията, или със спортни цели, то представлява форма на корупция и като такава подлежи на санкции съгласно националното наказателно право. Международни престъпни мрежи играят роля в уреждането на изхода от спортни срещи във връзка с незаконни залагания. Заради световната популярност на спорта и трансграничния характер на спортните залагания проблемът често излиза извън кръга на правомощията на националните власти. Заинтересованите страни в спорта вече работят съвместно с държавни и частни компании за залагания за изработването на системи за ранно предупреждение и на образователни програми, но резултатите не са еднозначни. Комисията ще си сътрудничи със Съвета на Европа при анализирането на факторите, които биха могли да допринесат за предприемането на по-ефективни мерки относно проблема с уреждането на изхода от спортни срещи на национално, европейско и международно равнище. Честността в спорта също е един от въпросите, които ще бъдат разгледани в

⁹ COM(2010) 373.

рамките на предстоящата консултация на Комисията относно предоставянето на онлайн хазартни услуги в ЕС.

4.6. Европейски социален диалог в сектора на спорта

Социалният диалог е крайъгълен камък на европейския социален модел. Той дава на работодателите, спортистите и заетите в спорта възможността да оформят трудовите отношения в спортния сектор посредством автономен диалог в общата законодателна и институционална рамка на ЕС. През 2008 г. в сектора на професионалния футбол бе създаден Комитет за европейски социален диалог. Този комитет бележи напредък по отношение на въвеждането на минимални изисквания относно договорите на футболните играчи.

Освен това няколко потенциални европейски организации на социални партньори са заявили интерес по отношение на създаването на комитет за социален диалог за целия сектор на спорта и активния отдих. Комисията насърчава това развитие и приканва социалните партньори да осигурят още по-голяма представителност на равнище ЕС. Комисията ще направи предложение за пробна фаза, за да улесни въвеждането на подобен диалог.

ОРГАНИЗАЦИЯТА НА СПОРТА
<i>Насърчаване на добро управление в спорта</i>
• <i>Комисията и държавите-членки:</i> да насърчават стандарти за управление в сферата на спорта посредством обмен на добри практики и целева подкрепа за конкретни инициативи.
<i>Специфика на спорта</i>
• <i>Комисията:</i> да предоставя помощ и насоки, по теми, във връзка с прилагането на понятието „специфика на спорта“.
<i>Свободно движение и националност на спортистите</i>
• <i>Комисията:</i> да дава насоки за това как организирането на състезания в отделните спортове на национална основа да се съвмести с разпоредбите на Договора относно националността. • <i>Комисията:</i> през 2012 г. да направи оценка на последиците от правилата за местните играчи в отборните спортове.
<i>Правила за трансфер и дейност на спортните агенти</i>
• <i>Комисията:</i> да даде ход на изследване, посветено на икономическите и правните аспекти на трансферите на играчи и на тяхното въздействие върху спортните състезания. В този контекст, да предостави насоки относно трансферите на играчи в отборните спортове. • <i>Комисията:</i> да организира конференция, на която допълнително да се обсъдят възможните способы, чрез които институциите на ЕС и представителите на спортното движение (федерации, лиги, клубове, спортисти и агенти) да подобрят

положението по отношение на дейността на спортните агенти.

Европейски социален диалог в сектора на спорта

- *Комисията*: да подкрепя социалните партньори и спортните организации в създаването на социален диалог на равнище ЕС за целия сектор на спорта и активния отдых, както и в обсъждането на нови актуални теми като стабилността по отношение на договорите, образованието и обучението, здравето и безопасността, условията на наемане на работа и на труд при непълнолетните, ролята на агентите и борбата с допинга.

5. СЪТРУДНИЧЕСТВО С ТРЕТИ ДЪРЖАВИ И МЕЖДУНАРОДНИ ОРГАНИЗАЦИИ

Договорът от Лисабон призовава Съюза и държавите-членки да насърчават сътрудничеството с трети държави и с компетентните международни организации в областта на спорта. С оглед на континенталната организация на спорта и на подновения консенсус относно разширяването, сътрудничеството с трети европейски държави, и по-специално с държавите-кандидатки и потенциални кандидатки за членство в ЕС, и със Съвета на Европа трябва да бъде приоритет.

СЪТРУДНИЧЕСТВО С ТРЕТИ ДЪРЖАВИ И МЕЖДУНАРОДНИ ОРГАНИЗАЦИИ

- *Комисията*: да определи възможностите за международно сътрудничество в сферата на спорта, като се съсредоточи върху трети европейски държави, и по-специално държавите-кандидатки и потенциални кандидатки, и Съвета на Европа.

6. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Според Комисията комплексният характер на предложенията в сферата на спорта налага запазването на структурите за неформално сътрудничество между държавите-членки, за да се гарантира непрекъснатият обмен на добри практики и разпространение на резултати. Комисията ще продължи да предоставя подкрепа за неформални работни групи в областта на спорта, които държавите-членки искат да запазят или да създадат и които ще продължат да докладват на отговарящите за спорта в държавите-членки на ЕС.

Европейският парламент и Съветът се приканват да подкрепят предложенията в сферата на спорта, направени в настоящото съобщение, и да посочат своите приоритети за бъдещи дейности.